

INSTITUTIONEN FÖR SOCIOLOGI OCH
ARBETSVETENSKAP

”Hade hon sett OK ut hade hon fått våldta mig hårt!”

- Om framställningen av kvinnliga sexualförbrytare och deras brott på forumet Flashback

Elsa Cedergren

Uppsats för kandidat i

sociologi/kriminologi: 15 hp
Program och/eller kurs: SC1502
Nivå: Grundnivå
Mandatperiod/år: HT2023
Handledare: Hans Ekbrand
Examinator: Jane Pettersson
Rapport nr:

Abstract: ”If she looked OK she could rape me hard!”

[Translated title]

Författare: Elsa Cedergren

Handledare: Hans Ekbrand

Examinator: Jane Pettersson

Examensarbete för kandidat i sociologi/kriminologi, 15 hp

Tidpunkt: HT2023

Antal tecken inkl. blanksteg: 69 752

Rapport nr:

female, sexcrime, offender,

Nyckelord:

flashback, discourse analysis

This study aims to widen the known information about how female sexual offenders are depicted in online-forums, specifically the Swedish online-forum Flashback. The research questions that guided this study were as follows; 1) How female sexual offenders are depicted on Flashback as well as 2) How female sexual offenders' crimes are constructed on Flashback. The material for this study was collected by tracking hashtags on Flashback and gathering comments relating to relevant subjects. The analysis was done by applying a thematic discourse analysis to the material. The major findings in the study showed that female sexual offenders are constructed as less sexually desirable, less attractive, and often as fat or old. The women that were deemed to not possess these qualities were instead constructed as not having committed a crime. The female offenders were also constructed as dependent on narcotics or alcohol or as having mental illnesses' such as dementia, Tourette's syndrome, and bipolar disorder. The sexual crimes being performed by women were dominated by the thought that women use external force to manoeuvre their victims, such as tying with rope, drugging, or otherwise incapacitating men. Rape by women was usually constructed as consisting of anal penetration or oral stimulation, while non-sexual physical violence, gangrape or partner sexual violence were not found to be common themes in these constructions.

Innehållsförteckning

Abstract: "If she looked OK she could rape me hard!" [Translated title].....	3
Innehållsförteckning	4
1 Inledning	6
2 Syfte och frågeställningar	7
3 Tidigare forskning.....	7
3.1 Forskning i nordiska länder	9
4 Bakgrund.....	11
4.1 Flashback.....	11
4.2 Definitioner	12
4.2.1 Kön.....	12
4.2.2 Sexualbrott.....	12
5 Teoretiska perspektiv.....	12
5.1 "Doing gender" och "gender performance".....	13
5.2 "Pretty privileg" och erotiskt kapital.....	13
5.3 Hegemonisk femininet och maskulinitet	14
5.4 "The Mad, the Bad, the Victim"	14
5.5 "Homohysteria" och "double deviancy"	15
5.6 Problematisering av teoretiska perspektiv.....	15
6 Metod.....	15
4.1 Datainsamling och textkodning.....	16
4.1.2 Problematisering av metod.....	17
4.2 Forskningsetiska överväganden	18
7 Resultat och analys.....	19
7.1 Disposition	19
7.2 Diskursanalys	21
7.2.1 Den kvinnliga sexualförbrytaren	21
7.2.1.1 Utseende	21
7.2.1.2 Ålder.....	24
7.2.1.3 Psykiskt tillstånd.....	25
7.2.1.4 Femininet som immunitet.....	27
7.2.1.5 Sammanfattning.....	29
7.2.2 'Modus Operandi'	29
7.2.2.1 Val av offer.....	29
7.2.2.2 Tillvägagångsätt	30
7.2.2.3 Våldtäktskvinnan – omöjlig och eftertraktad	32
7.2.2.4 Sammanfattning.....	34

7.3 Flashback som domstol	35
7.3.1 Straff och sympati	35
7.3.1.1 Motreaktioner	35
7.3.3 Sammanfattning.....	36
9 Slutsatser	37
10 Avslutande diskussion.....	38
Litteraturförteckning.....	40

1 Inledning

År 1864 trädde den svenska strafflagen i kraft och förbjöd män från att våldföra sig på kvinnor (15 kap. 12 § SL), år 1984 blev den svenska sexualbrottslagstiftningen könsneutral och kvinnor kunde dömas i domstol för att ha sexuellt förgripit sig på en annan person (Prop.1983/84:105). Under de 120 åren mellan 1864 och 1984 var sexualbrott någonting som juridiskt sett ett könsbestämt brott, där män utsatte kvinnor och kvinnor utsattes av män. Idag vet vi att sexualbrott inte är exklusiva för vissa könstillhörigheter, och att icke-män också begår sexualbrott. Brottsförebyggande rådet kunde 2023 rapportera att 1% av alla misstänkta sexualbrott hade begåtts av kvinnor¹, och 4% av alla angivna sexualbrottslingar var kvinnor² (BRÅ, 2023). Den jämförelsevis låga siffran speglar däremot inte verkligheten, menar Johanna Lätth (2021, s. 24–25). Lätth påpekar det faktum att offer i högre grad uppger att de blivit utsatta för kvinnliga gärningspersoner utanför anmälningar, där runt 12% av alla sexualbrott har haft kvinnliga gärningspersoner (2021, s. 27). Faktorer som kan påverka offers benägenhet att anmäla brott har dels att göra med sexualbrottets tabu, dels hur vi framställer ”typiska” sexualbrott (Lätth, 2021, s. 24). Lätth menar även att ”det finns en ovilja att se kvinnor som potentiella gärningsmän” (2021, s. 28), och de förväntningar och stereotyper vi antar av sexualbrott förstärker den oviljan. I den här studien ämnar jag att synliggöra de framställningar av sexualbrott som sker online, där dagliga diskussioner förs för att förklara det samhälle vi lever i.

Kvinnans historiska roll som ett offer för sexualbrott och den fortsatta framställningen av könsbundna sexualbrott påverkar samhället på alla olika nivåer, från domare till offer. Hur vi framställer sexualbrott och sexualförbrytare påverkar vilka offer vi tror på och vilka resurser de ges, det påverkar offrets vilja att anmäla brott och därmed vilka som döms för brott de har begått. I ett samhälle där lagen är könsneutral och där personer av alla könstillhörigheter begår sexualbrott, bör könsbundna framställningar av sexualbrott studeras närmare.

¹ NTU:s uppföljningsintervjuer 2019–2021.

² Brottsmisstankar ur registret över misstänkta personer 2018–2020.

2 Syfte och frågeställningar

Studiens syfte är att fördjupa förståelsen om framställningen av kvinnliga förövare och deras sexualbrott, och bidra till det kriminologiska och genusvetenskapliga fältet med kunskap om genusets roll i framställningen av sexualbrott och förövare. Det här görs genom en tematisk diskursanalys av kommentarer på online-forumet Flashback.

Studien vägleds av frågeställningarna;

- Hur framställs kvinnliga sexualförbrytare på online-forumet Flashback?
- Hur framställs sexualbrott genomförda av kvinnor på online-forumet Flashback?

3 Tidigare forskning

Tidigare forskning om sociala medier och onlineforum i relation till inställningar till sexualbrott kan generellt delas in i tre kategorier; fokus på kön och sexualbrott, sexualbrott och media samt forskning centrerad kring #MeToo-rörelsen.

Forskning som täcker #MeToo-rörelsen tar ofta upp könsperspektiv i kombination med media och dess konstruktion av sexualbrott (se Bogen m.fl., 2021., Cuklanz, 2020., Oldfield m.fl., 2022). En majoritet av tidigare forskning fokuserar på skildringen av sexualbrott i media, men utan ett explicit perspektiv på kön (se Shoham, 2009., DiBennardo, 2018., Velásquez m.fl., 2020). När kön nämns är det oftast i en könstereotypisk konstellation av en manlig förövare och ett kvinnligt offer. En tredje kategori av forskning är den som fokuserar på kön och sexualbrott, men utan ett tydligt perspektiv på media eller utan en metod som involverar insamling av material från olika mediala källor (se Javaid, 2015., Kramer, 2015., McAlinden, 2014). I den här kategorin förekommer andra former av sexualbrottskonstellationer oftare, som till exempel sexualbrott där både förövaren och offret är kvinnor (Wang, 2011), eller där manliga offer står i centrum (Javaid, 2018). Gemensamt för dessa tre kategorier är att de innehåller centrala delar (kön, sexualbrott och media) men inte som en enhetlig forskningsansats, alternativt är de mer fokuserade kring ett specifikt fenomen snarare än sexualbrottskonstruktioner i sin helhet. Det finns däremot tidigare forskning som kombinerar olika könsperspektiv på sexualbrottskonstruktioner i olika former av media. Vanligast är media i form av nyhetsartiklar, både i tryckt tidning och webbformat, men även online-forum.

Artiklar med en inriktning på kvinnliga sexförbrytare fokuserade oftast på vuxna kvinnor som förbröt sig på omyndiga barn (se Zack, Lang & Dirks, 2018., Hayes & Carpenter, 2013., Christensen, 2017). Syftet med en studie var att kartlägga allmänhetens reaktioner på sexualbrott som involverar kvinnliga lärare och skolbarn (Zack, Lang & Dirks, 2018). Metoderna som användes i bestod av en tematisk kodning av kommentarer under nyhetsartiklar om kvinnliga pedofiler och skolbarn som blivit utsatta för sexualbrott. Resultaten från studien belyste två oppositionella åsikter som delades av användare; kvinnor fick för låga straff i jämförelse med manliga förövare och pojkar som blivit utsatta för äldre kvinnliga pedofiler inte är egentliga offer. Zack, Lang och Dirks (2018) pekade även på att uppfattningen av brottet var mer dramatisk än den rapporterade frekvensen av incidenter där kvinnliga lärare är involverade. Få fall upplevdes som ett mycket stort samhällsproblem. Lärarens utseende, uppfattningar om samtycke och neutralisering av brottet var även vanliga teman i det insamlade materialet. Heteronormativa sexuella uppfattningar, maktrelationer mellan lärare och elever samt skillnaden i hur legitima sexualbrott mot pojkar versus flickor på institutioner anses vara, är en röd tråd genom studiens analys. Studien bidrar med viktiga insikter i hur kvinnliga sexförbrytare blir glamoriserade i media, hur manliga offer trivialiseras och vilka skillnader som finns i framställningen av manliga versus kvinnliga förövare. Zack, Lang och Dirks (2018) påpekar även att studien är begränsad till endast fem artiklar från en nyhetsbyrå, där den politiskt liberala ställningen hos byrån kan påverka den demografi som kommenterar på artiklarna. Studien delar många likheter med den tilltänkta studien, till exempel analysen av en medial källa och perspektivet specifikt till kvinnliga förövare. Syftet med studien är även likt, där fokus på en initial kartläggning av området och bidrag till vidare forskning är centralt. Däremot är den mediala plattformen skild från den tilltänka, där direkta kommentarsfält under aktuell nyhet har använts i stället för en tredje-parts hemsida där användarna bär ansvar för att hitta information om brottet.

En annan samling studier som fokuserar på konstruktionen av sexualbrott i olika online-forum är de som vanligen behandlar enskilda fall, fenomen eller rörelser på olika sociala medier, till exempel *Twitter* (numera kallad *X*) *Facebook* och *Reddit* (se Puchner & Markowitz, 2022., Andreasen Brandt, 2021., Bashonga & Khuzwayo, 2017). En studie fokuserade sin diskursiva analys kring *memes*³ om #MeToo-rörelsen på olika sociala medier och vilka våldtäktsmyter

³ ”Socialt och kulturellt fenomen på internet som ofta utgörs av bild, film m.m. och som vanligtvis får stor och snabb spridning” (Svensk Ordbok, u.å.)

som var representerade i materialet (Andreasen Brandt, 2021), medan en annan studie fokuserade på universitetsstudenter i Sydafrika som använde olika online-forum (Bashonga & Khuzwayo, 2017). Studien som utfördes av Laurel Puchner och Linda Markowitz (2022) undersökte kommentarer under ett inlägg på *Facebook*, där en religiös ledare hade uttalat sig om olämpliga sexuella handlingar. Facebook-användare som tidigare hade stöttat ledaren (nu förövaren) uttryckte sig stöttande och positivt till förövaren, minimerade den potentiella skadan som kan ha gjorts på offren och använde sig generellt av olika sexistiska och patriarkala argument för att stödja sina åsikter (Puchner & Markowitz, 2022). Studien är teoritung och använder sig av feministiskt tillämpad teori som '*Manne's theory of the moral economy*', patriarkala samhällsstrukturer och maktrelationer för att förklara och kategorisera datamaterialet. En förtjänst av studien är att den tillämpar många olika teorier på materialet och har således bearbetat det väl, men en brist tillkommer på grund av den begränsade mängden datamaterial. Allt insamlat material hänvisar till en specifik händelse och person, vars kontext vilar mycket på någonting som kan påverka den teori som tillämpas; religiös tillhörighet och närvaro. En likhet med den tilltänka studien är att ett online-forum har använts som medial källa och delar av den tillämpade teori, men syftet i Puchner och Markowitzs studie ligger mer i att knyta an teori till ett fenomen, snarare än att skapa ny teori och kartlägga ett fenomen.

3.1 Forskning i nordiska länder

Det har även genomförts studier i nordiska länder, där till exempel etnicitet- och könsbunden skam gällande sexualbrott i Norge har studerats med hjälp av dokument från domstolar (Bitsch, 2019). Studien som fokuserar på sexualbrott i Norge är däremot lika fokuserad på etnicitet som kön, vilket gör dess analys mer komplex men också mer olik den tilltänka studien. Två svenska studier har med hjälp av narrativa analyser undersökt konstruktioner av maskuliniteter gällande Hagamannen (Sandberg, 2013) och diskursen kring sexualbrottsoffer i svensk media (Lindqvist, 2017).

Sandbergs studie fokuserar på mediebevakningen kring "Hagamannen" åren 1998 – 2006 i Sverige, och hur medias bild av gärningsmannen konstruerade maskuliniteter kopplade till

sexualbrott (2013). Det är viktigt att nämna att Sandberg har fokuserat på en gärningsman, som stod under hög mediebevakning i många år. Resultaten kan därför inte förväntas jämföras med den tilltänka studien, där flera olika, kvinnliga, gärningspersoner undersöks som inte fått den nivån av publicitet. Däremot bidrar Sandbergs studie till en nyanserad bild av rollen media kan spela i vår syn på brott, förövare och brottsoffer, delvis genom att longitudinellt studera hur maskulina identiteter utvecklades under ett förändrade samhällsklimat. Studien visar även på hur beteenden och rädslor för brott utvecklas hos befolkningen när stor mediebevakning kring en serievåldtäktsman sker. En brist med Sandbergs studie är att den endast fokuserar på ett fall, i en svensk stad. Det är inte säkert att de tre manliga konstruktioner som identifieras (*”the Dangerous stranger, the Suspect and the Protector”*) kan appliceras på andra fall av sexualbrott, speciellt eftersom Hagamannen var under enorm mediebevakning, något som inte sker för de flesta sexualbrott. Däremot visar analysen på ett djupgående könsperspektiv som i grunden problematiserar nyhetsmedias påverkan på konstruktioner av förövare. Just fokuset på gemensamma konstruktioner utifrån medial information är en likhet med den tilltänka studien, även om förövaren i Sandbergs fall är en man.

Lindqvist har gjort en djupgående *Critical Discourse Analysis* av kvinnliga offers framställning genom att systematiskt analysera språkbruket i svenska nyhetsartiklar kring våldtäkter (Lindqvist, 2017). Med en bakgrund i Simone de Beauvoir och Judith Butlers teorier om könskonstruktivism och feminism intar Lindqvist ett tydligt könsperspektiv. Michel Foucault, Ernesto Laclau och Chantal Mouffes satser om makt, sexualitet och diskurs ligger även till grund för Lindqvists analys. Syftet med studien var att illustrera hur offer framställs i media, med ett resultat som stärker tidigare forskning om att kvinnliga offer ofta beskrivs i språkligt passiv form. Även om Lindqvists studie tar ett tydligt avstamp i teori som är applicerbar på den tilltänkta studien ligger fokuset mer i den massmediala framställningen av ett brottskeende, snarare än en grupps konstruktion av brott och förövare. Även här hamnar inriktningen naturligt på kvinnliga offer, eftersom det är de som oftast framställs i media.

En svensk studie på kandidatnivå som samlat in data från Flashback genomfördes av Bergman Nedergaard och Skoglund vid Lunds universitet (2016). Studien syftade till att undersöka konstruktioner av manliga offer på Flashback med hjälp av en textanalys, där de

primära resultaten visade på återkommande teman gällande män som våldtar män, uppfattningen om icke-svenska våldtäktsmän samt kvinnor som våldtäktsmän. När Bergman Nedergaard och Skoglund diskuterar kvinnliga våldtäktsmän görs det genom det manliga offret, insamlingen av material utgick även från trådar där offret var i fokus i stället för förövaren. Däremot ger studien en ingång till Flashback och den jargong som förs i inlägg om brott, som kan vara till nytta för tolkningen av den här studiens insamlade material. Persson och Rydén har även författat en liknande studie, där material samlades in från både Flashback och Familjeliv (2021). I deras studie undersöktes i stället manliga offers egna berättelser och responsen till dem på forumen. Resultaten visade på en ovillighet att identifiera sig som offer, jämförande av sin egen berättelse med kvinnliga offer samt återkommande våldtäktsmyter. Intresset för manliga offer för sexualbrott har vuxit, men forskning på kvinnliga förövare saknas. Speciellt när mycket av diskussionen av förövare fokuseras kring manliga förövare som förgriper sig på andra män, och inte på kvinnor som förövare.

Gemensamt för den tidigare forskningen på området är att det i allmänhet saknas en analys av kvinnliga sexförbrytare och deras brott, i synnerhet vad gäller allmänhetens konstruktion av dessa arketyper. Den tilltänkta studien ämnar fördjupa området med kunskap gällande konstruktionen av kvinnliga sexförbrytare och deras brott på det svenska online-forumet Flashback.

4 Bakgrund

4.1 Flashback

Flashback började som en svensk tidskrift år 1983 och den webbaserade motsvarigheten grundades år 1995. År 2000 utvecklades hemsidan och startade olika diskussionsforum, där anonymitet och yttrandefrihet stod till grund för verksamheten. Medlemsantalet överstiger idag 1 500 000 personer (Flashback, u.å.). Diskussionsforumet är indelat under kategorier som samhälle, sex, fordon, ekonomi, media etcetera. Inom de olika kategorierna finns subkategorier, under samhälle ligger till exempel brott, jämställdhet, konspirationer och utbildning. I subkategorierna finns *trådar*, som består av ett startinlägg och kommentarer till det initiala inlägget. Trådar kan även märkas med *hashtags*⁴ som delar in inlägg efter

⁴ ”Ord eller uttryck i sociala medier som föregås av tecknet # vilket leder till att ordet eller uttrycket blir sökbart för andra” (Svensk Ordbok, u.å.)

gemensamma teman eller personer och gör inlägget sökbar med få nyckelord. Under inlägget kan användare svara på varandras kommentarer och således skapa en diskussion. Flashback kan läsas utan ett konto, men för att skapa inlägg krävs registrering.

4.2 Definitioner

4.2.1 Kön

I föreliggande studie fokuseras mycket av diskussionen på *kön*, vilket i den här studien är det kön man har blivit tilldelad vid födelsen. Det finns ett kriminologiskt värde i att vidare studera grupper som inte identifierar sig som cispersoner⁵, men det är utanför omfattningen för den aktuella studien.

4.2.2 Sexualbrott

Ett sexualbrott definieras av brottsbalken 6 kap., där ett urval av definitioner (§1–3 och §11–12) har valts till studien (SFS 1962:700). De brott som har exkluderats är de som faller under §4–10 samt §13–14 eftersom de lagarna hanterar sexualbrott som involverar barn under 15 års ålder, samlag inom familj och köp av sexuell tjänst av en person under 18 år (SFS 1962:700). Dessa brott har exkluderats för att avgränsa uppsatsens omfång. De brott som faller inom ramen för den aktuella studien är våldtäkt, oaktsam våldtäkt, sexuellt övergrepp, grovt sexuellt övergrepp, oaktsamt sexuellt övergrepp, sexuellt ofredande, köp av sexuell tjänst och koppleri. Sexuellt ofredande ingår även i studien, under kapitel 6 i brottsbalken, men citeras endast i 4 kap., §3.3 (SFS 1962:700).

5 Teoretiska perspektiv

Socialkonstruktivism är en vetenskaplig tradition som först formulerades på 1960-talet av Peter Berger och Thomas Luckmann (2011). Traditionen har sedan utvecklats men fokuserar huvudsakligen på skapandet av samhälleliga fenomen genom individers sociala interaktion (Oxford Reference, u.å.). Socialkonstruktivism är således en hermeneutisk lära, där tolkning och förståelse av en skapad kontext ligger till grund för en analys. Applicering av socialkonstruktivism på kriminologi har tidigare utförts av Potter och Kappeler (1998), där medias konstruktion av brott och den bild som allmänheten skapar av brott förklarades med hjälp av teorin. För den aktuella uppsatsen antas ett socialkonstruktivistiskt perspektiv i syfte

⁵ ”Person som entydigt uppfattar sig som man eller kvinna” (Svensk ordbok, u.å.)

att undersöka hur individer framställer kvinnliga sexualförbrytare på Flashback, och som grund för kommande teoribildning.

5.1 ”Doing gender” och ”gender performance”

Den teoribildning som ligger till grund för analysen av det insamlade datamaterialet baseras på Judith Butlers teori om könskonstruktioners påverkan på sexualitet, i synnerhet gällande den heterosexuella strukturens påverkan på sexualbrott (Butler, 1990). Butlers ’*gender performance*’ faller i linje med det socialkonstruktivistiska tänkandet vad gäller kön som en socialt konstruerad akt, ett fenomen som kan förklaras med hjälp av den kontext det konstrueras i (Butler, 1990, s. 185). Konceptet av ”*doing gender*” återfinns även hos West och Zimmerman (1987), som menar att det finns förväntningar på människor baserat på det kön vi tillskriver dem. Dikotomin av män och kvinnor konstrueras på ett sådant sätt att de finns regler och normer som styr hur de ska ”*doing gender*”, vissa aktiviteter eller beteenden bekräftar en könsidentitet medan andra motstrider den. ”*Doing gender*” har inga funktioner förutom att upprätthålla könsdynamiken som finns i samhället, och är således helt socialt konstruerad (West & Zimmerman, 1987). Just sexualbrott har teoretiserats vara könsbekräftande för män, vilket även medför att brottets tillskrivning till män gör brottet ”okvinnligt” (Carrabine m.fl., 2020, s 232). När kvinnor begår brott, speciellt manligt kodade brott, används olika argument för att förklara varför det sker, trots att agerandet är ”okvinnligt”.

5.2 ”Pretty privilege” och erotiskt kapital

”*Pretty privilege*”, ”*body privilege*” och ”*lookism*” är olika begrepp för samma fenomen; en person som passar in i konventionella skönhetsideal tillskrivs mer positiva attribut än de som inte gör det (Kwan, 2010, s. 145) (Oxford Reference, u.å.). Kwan påpekar även att *body privilege* har starka kopplingar till etnicitet och europeiska skönhetsideal, där smalhet även är en bidragande faktor till vad som anses vara attraktivt. *Pretty/body privilege* används i uppsatsen för att förklara den roll som utseende har för uppfattningar om kvinnliga sexförbrytares roll i brottet. ”*Erotiskt kapital*” är ett relaterat begrepp som myntades av Catherine Hakim, där en persons (oftast en kvinnas) attraktivitet påverkar hennes sociala liv och framställning i en social kontext (Hakim, 2010). Hakim menar att både män och kvinnor besitter en form av erotiskt kapital, likt socialt eller ekonomiskt kapital, över andra. Däremot

menar Hakim att kvinnor oftast är mer kopplade till sitt erotiska kapital än vad män traditionellt sett är. En persons erotiska kapital består av; skönhet, sexuell attraktionsförmåga, social attraktion (jämförbart med *charm*), livlighet, utvärtes presentation (kläder, smycken med mera) och en persons egen sexualitet (Hakim, 2010). Erotiskt kapital kan bestå av många olika faktorer, varav inga av dem har tydliga ramar eftersom de varierar genom både tid och kultur. Hur en persons erotiska kapital ser ut påverkar bland annat hur de värderas av möjliga partners, närstående och samhället i stort. Erotiskt kapital används i uppsatsen för att undersöka en kvinnas erotiska kapital påverkar synen på henne som förbrytare och hennes kriminella handlingar.

5.3 Hegemonisk femininet och maskulinitet

Konceptet "*hegemonisk femininet*" är en utveckling av hegemonisk maskulinitet, som först utvecklades av Schippers (2007). Hegemoniskt femininet består av de drag vi föreskriver kvinnor i syfte att upprätthålla den hierarki som stöttar kvinnors underordnade till män. Hegemonisk femininet kan således inte användas utan att också titta på hegemonisk maskulinitet, ett begrepp som utvecklades tidigare av Connell och Messerschmidt (2005). Connells hegemoniska maskulinitet består i stället av de drag vi föreskriver män i syfte att stötta den hierarki där män är överordnade kvinnor. För att denna hierarki ska upprätthållas måste dessa drag hållas separata och ouppnåeliga för det andra könet, varav maskulina drag beskrivs som "*deviant*" hos kvinnor (Schipper, 2007). *Hegemonisk femininet och maskulinitet* används under uppsatsens gång i kombination med tidigare begrepp och teorier för att illustrera den roll som stereotyper, antaganden och rollförväntningar har på våra konstruktioner av kvinnliga förövare.

5.4 "The Mad, the Bad, the Victim"

Vad gäller teorier kring arketyper för kvinnor som begår brott finns ett antal olika sammansättningar, bland annat "the Mad, the Bad, the Victim" (Weare, 2013 och Peter, 2006) och "Sad, Bad, Mad" (Morrissey, 2023). Gemensamt för de tre teoretiska artiklarna är att det förekommer tydliga teman vad gäller uppfattningen av kvinnliga förövare, oftast i någon reducerad form där kvinnliga förövare endast kan anses vara "galna", "ledsna", "offer" eller "dåliga". Dessa kvinnliga brottslingsarketyper används i uppsatsen för att förklara de arketyper som framkommer i det insamlade materialet.

5.5 ”Homohysteria” och ”double deviancy”

”Homohysteria” är ett begrepp som myntades av Eric Andersen och kan definieras som en rädsla för att uppfattas som homosexuell, en uppfattning som påverkar hur män ser på handlingar som könsbundna (McCormack & Andersen, 2014). Homohysteria används i uppsatsen som komplement till teorin om ”doing gender” och hegemonisk maskulinitet. Ytterligare ett begrepp som komplimenterar ”doing gender” och hegemoniska könsidentiteter är ”double deviancy” (Heidensohn, 1968), som innebär att kvinnor straffas hårdare för sina brott socialt då de inte endast bryter mot en skriven lag, utan även samhällets förväntningar på henne som kvinna.

5.6 Problematisering av teoretiska perspektiv

Den teori som har valts för att förklara det insamlade materialet har även brister. Till exempel är både ”pretty privilege” och erotiskt kapital begrepp som saknar tydliga definitioner av vad som faktiskt anses vara erotiskt eller attraktivt. Medan Kwan pekar på eurocentriska skönhetsideal som en faktor i vad som kan anses vara attraktivt ger inte heller den definitionen tydliga ramar för den här studien. Erotiskt kapital är, som Hakim menar, relaterat till andra sociologiska maktstrukturer men odefinierat gällande exakt *vad* det är hos en person som ger ett erotiskt kapital över andra. Att begreppen som används inte har tydliga riktlinjer för vad som är attraktivt nog att anses vara ett privilegium eller erotiskt nog för att vara ett kapital gör deras användning i den här studien subjektivt. Det här är däremot någonting som Hakim (2010) själv medger är en brist, och att det finns många olika utomstående faktorer som kan påverka en persons erotiska kapital.

6 Metod

En kvalitativ metod har valts för att genomföra studien då syftets fokus ligger på förståelse för ett komplext fenomen, någonting som kvalitativa metoder är anpassade för.

Metoden som har valts för studien är en tematisk diskursanalys, där teman gällande den kvinnliga gärningspersonen och sexualbrottet i sig har identifierats och sedan analyserats med hjälp av en diskursanalytisk ansats. En diskursanalys går ut på att analysera mönster i hur människor uttalar sig om samhälleliga fenomen eller verkligheter. Analysmetoden har valts utifrån studiens syfte där konstruktioner och narrativ av samhällsfenomen, i detta fall

sexualbrott, står i fokus. Begreppet *diskurs* definieras av Winther Jørgensen & Phillips som ”ett bestämt sätt att tala om och förstå världen (eller ett utsnitt av världen)” (2020, s. 7). En diskurs används i uppsatsen som ett språkbruk vars utformning är skilt från andra typer av språkbruk, där dess effekt blir konstruktioner av identiteter, relationer och meningsskapande (Winther Jørgensen & Phillips, 2020, s. 73). En konstruktion/framställning definieras i uppsatsen som ”*företeelse som är ett uttryck för socialt samspel eller sociala förhållanden*” utifrån den socialkonstruktivistiska läran (Egidius, u.å.). En *diskurs* kan således *konstruera* olika kodbara fenomen. Diskursanalys ger ett bra underlag för studiens analys eftersom diskurser bidrar med centrala delar för att förstå sexualbrottskonstruktioner på Flashback; *maktfrågor* (någonting som är relevant när genus studeras), *aktörer är bortom fokus* (det är framställningen av kvinnor som studeras, inte själva kvinnorna) och *språkets roll* (hur vi uttalar oss om saker kan säga någonting om våra samhällsdiskurser) (Boréus & Bergström, 2019, s. 254–257). Tillsammans ger dessa tre funktioner en god möjlighet att studera brottskonstruktioner utifrån diskurser och identitetsskapandet runt dem.

4.1 Datainsamling och textkodning

Materialet till studien samlades in från Flashback i november 2023. Genom att gå igenom inlägg på följande ’hashtags’; *sexuellt ofredande*, *sexuella trakasserier*, *sexövergrepp*, *sexuellt utnyttjande*, *våldtäkt mot män*, *kvinnliga gärningsmän*, *kvinnliga blottare* samt *våldtäkt* kunde totalt 14 trådar samlas in som uppfyllde urvalskriterierna. Urvalskriterierna som valdes angav att ett inlägg behövde innehålla: benämningen av en kvinnlig förövare, diskussion om ett brott innanför ramen för tidigare definierade sexualbrott och förövarens ålder ska vara över 18 år eller okänt. Inlägg där dessa krav inte uppfylldes sorterades således bort, vilket även medförde att många till synes relevanta hashtags (till exempel *sexbrott*, *våldtäktsförsök* och *sexuella övergrepp*) saknade relevanta inlägg för studien. Studien har inte haft ett begränsande tidsspann för när inlägg ska ha publicerats på Flashback, främst eftersom den begränsningen hade givit för lite material att analysera.

Genom att följa relevanta hashtags applicerades först urvalkraven på inläggens rubriksättningar. De inlägg som direkt var irrelevanta för studien valdes bort, medan resten lästes igenom närmare för att applicera urvalskriterierna. Trådarna som valdes samlades i ett dokument där alla kommentarer kunde visas. Bilder, länkar och annat som var irrelevant för studien sorterades bort och materialet anonymiserades. Materialet skrevs sedan ut och

kodades analogt med en tematisk diskursanalys. Den diskursiva analysen gjordes genom att koda beskrivningar av de kvinnliga förövarna och deras offer, gärningsbeskrivningar, motiv/förklaringar bakom brotten samt hur användare uttryckte sig angående gärningspersonens straff och/eller skyldighet.

4.1.2 Problematisering av metod

Det finns begränsningar med den valda metoden och materialet som påverkar den analys som kan tillämpas. Den publicerade texten är statiskt och personerna bakom inläggen är anonyma, vilket medför att texten måste tas som den är utan möjlighet att nå originalförfattaren för förtydligande. En del uttryck eller resonemang faller således på mig som forskare att själv tolka, och kan därmed påverkas av min egen förförståelse. När en sätter sig in i ett online-forum utan mer kontext än sin förförståelse blir även all analys av text färgad av ens egna upplevelser. Medan det är orealistiskt att kunna tolka ett sammanhang utanför sin egen identitet kan man vara medveten om dess potentiella påverkan. Till exempel är jag själv en cis-kvinna och inte personligen berörd av något sexualbrott. Det finns alltså en risk för att min tolkning av kommentarer om kvinnor präglas av min egen könsuppfattning, men jag kan även inte relatera till vare sig brottet eller gärningspersonen och blir därmed begränsad i min tolkning på det viset.

Valet att följa hashtags på Flashback för att samla in material valdes eftersom det var ett av de mer kontrollerade och effektiva sätten att systematiskt samla in material på hemsidan.

Däremot har inte alla inlägg på hemsidan hashtags, vissa användare väljer att inte använda dem. Det finns även en risk för att hashtags inte fanns på Flashback sedan hemsidans början, utan är ett verktyg som dykt upp i en uppdatering. Det kan därmed inte försäkrats att alla relevanta inlägg på Flashback har kommit med i det urvalet som den här studien fokuserar på.

Det går även inte att veta vem det är som står bakom kommentarerna på Flashback, med hänvisning till kön, ålder, etnicitet etcetera. Jag kan själv medge att min uppfattning av Flashback är det är ett forum där majoriteten av användare är män. Den uppfattningen kan även ha färgat hur jag som forskare tolkat kommentarer. Det kan även vara så att de som skriver kommentarer själva har varit utsatta för eller har begått ett sexualbrott. Både kön och utsatthet är två faktorer som inte går att veta i och med anonymiteten av forumet.

Könsförväntningarna på användarna på Flashback är någonting som i slutändan påverkar hur ton, förförståelse och deras egna upplevelser tolkas av mig som forskare.

4.2 Forskningsetiska överväganden

Samhällsvetenskaplig forskning följer fyra forskningsetiska krav; informationskravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet och nyttjandekravet (Bryman, 2018, s. 170–171). Att undanhålla viktig information, bidra till falska förespeglingar och orsaka skada eller obehag hos deltagare går även emot vedertagna etiska riktlinjer (Bryman, 2018, s. 170).

Konfidentialitetskravet uppfylls i studien genom att anonymisera deltagare genom fingerade namn och förvara det insamlade datamaterialet så att det är oåtkomligt för utomstående, efter studien avklarats förstörs allt insamlat material. Nyttjandekravet kan även uppfyllas genom att endast använda det insamlade materialet till studien, och förstöra det efter studiens avslut.

Informationskravet och samtyckeskravet för andra resonemang vad gäller datainsamling av uppgifter på nätet, som till stor dels styrs av en datakällas egenskaper. På Flashback finns forum som är låsta för de utan ett konto, men de har inte använts i studien. Det material som har samlats in är det som publiceras av offentlig natur, och alla (även individer utan konton) kan se vad som skrivs. Information som har lagts ut offentligt på nätet kräver ingen speciell hänsyn till vare sig konfidentialitetskravet eller samtyckeskravet, givet att personer blir anonymiserade vid framställning (Bryman, 2018, s. 187). På Flashback är alla användare redan under alias, men för anonymiseringens skull har även dessa internet-alias blivit fingerade på följande vis:

Tråd	Användare
↓	↓
1	A1

Varje insamlad tråd har fått ett nummer, och varje användare som framkommer i tråden har fått en kombination av tråden nummer och första bokstaven i deras användarnamn, i de fall där flera användarnamn börjar på samma bokstav har även en siffra tilldelats. Varje kombination av siffror och bokstäver är således unikt till en användare i en viss tråd. Användare *X1* kan till exempel förekomma i flera trådar, något som anges genom den föreliggande siffran.

Pace & Livingston (2005, s. 39) anger att digitalt material och kommunikation får användas i forskningssyfte ifall följande krav uppfylls; informationen arkiveras offentligt, det krävs inte lösenord för att komma åt informationen, materialet är inte av känslig natur samt att det inte finns externa policys eller regler på hemsidan som förbjuder insamling av materialet.

Flashbacks diskussionsforum uppfyller dessa krav, däremot kan materialet anses vara av känslig natur. Den känsliga naturen blir allt starkare när verkliga fall tas upp i forumen som diskussionspunkt. För att ytterligare anonymisera materialet kommer de verkliga fallen inte att anges, utan endast generellt sammanfattas vid behov. Materialet är offentligt, gratis och tillgängligt utan ett konto, med fingerade identifierbara uppgifter uppfyller studien de forskningsetiska kraven.

7 Resultat och analys

7.1 Disposition

Nedan sammanfattas de trådar som har valts till studien, samt deras publiceringsdatum och hur många kommentarer som inlägget innehöll vid insamling (november 2023).

Återkommande teman kopplade till den kvinnliga gärningspersonen kommer att analyseras i följande ordning; utseende, ålder, psykiskt tillstånd och femininet. Efter det kommer brottsbeskrivningen att analyseras utifrån teman om val av offer, gärningsbeskrivning samt kvinnans roll i brottet. Till sist kommer användares syn på straff och skyldighet att kommenteras.

Citat kan ha redigerats i syfte att anonymisera material eller öka läsbarheten.

Figur 1

TRÅD	SAMMANFATTNING	PUBLICERINGS- DATUM	ANTAL KOMMENTARER
1	En artikel diskuteras där en kvinna har dömts för sexuellt ofredande mot en man.	2017-03-22	122
2	En artikel diskuteras där en kvinna anmäls för bland annat sexuella trakasserier, en familjemedlem deltar eventuellt i tråden.	2014-03-04	506

3	En artikel diskuteras där en äldre kvinna har sexuellt ofredat olika personer.	2021-03-27	259
4	En artikel diskuteras där en kvinnlig chef blivit anmäld för sexuella trakasserier på arbetsplatsen.	2017-12-26	17
5	En amerikansk artikel diskuteras där en kvinna sägs ha våldtagit sin pojkvän.	2015-09-14	11
6	Frågan ”Hur våldtar en kvinna egentligen en man?” diskuteras.	2023-07-15	157
7	En artikel diskuteras där en kvinna står misstänkt för att ha skickat sexuella bilder (sexuella trakasserier) till en annan kvinna.	2019-10-11	77
8	En artikel diskuteras där en kvinna misstänks ha ”tafsat” på en annan kvinna (sexuellt ofredande).	2020-03-14	23
9	En artikel diskuteras där en kvinna sägs ha blottat sig.	2023-06-15	12
10	En artikel diskuteras där en kvinna sägs ha blottat sig för en väktare.	2011-04-18	24
11	En artikeln diskuteras där en kvinna dömts för ett sexualbrott mot en man.	2012-07-01	42
12	En artikel diskuteras där en kvinna sägs ha blottat sig.	2004-07-26	12
13	En artikeln diskuteras där en kvinna dömts för sexuella ofredanden mot en ung man.	2016-04-14	179
14	En artikel diskuteras där en kvinna dömts för våldtäkt på en yngre man.	2022-03-24	285

7.2 Diskursanalys

7.2.1 Den kvinnliga sexualförbrytaren

7.2.1.1 Utseende

När kvinnliga sexualförbrytare framställs på Flashback återkommer intresset för deras fysiska attribut. Smalhet, vikt/kroppform och ansiktsdrag var återkommande indikatorer på vad som ansågs vara attraktivt i inläggen. En kvinna som ansågs smal var mer trolig att bedömas som attraktiv av användare, ibland i kombination med hennes ålder eller andra fysiska attribut. Kvinnor som ansågs vara oattraktiva, oftast benämnda som överviktiga, ansågs vara mer skyldiga till sexualbrott av användare;

”Det är ju knappast en våldtäkt ifall tjejen inte var fet” – 14L24

”Vore hon sexig skulle jag uppskatta det [bli sexuellt antastad] men en överviktig padda som genom sin kroppstyngd försöker ta sig friheter med mig... antar det är en form av våldtäkt” – 6R21

”Det är inte helt ovanligt att feta/fula tjejer våldtar faktiskt, finns ett enormt mörkertal” - 14K43

Argumentet bakom slutsatsen om 'oattraktiva' kvinnors skyldighet till sexualbrott kommer oftast från en tro om att 'ingen man skulle vilja säga nej' till en attraktiv kvinna. Finns det inte samtycke i en situation avskrev många användare det som ett tecken på att gärningspersonen måste varit 'ful'. Således finns det ett inbyggt samtycke i en situation där en 'oattraktiv' kvinna hade ansetts mer skyldig;

”Enda anledningen till att män inte vill ha sex, det är om tjejen är ful som stryk eller om dom har partner. Våldigt få män nekar en kvinna” - 6N20

En attraktiv kvinna sågs som en omöjlig förövare eftersom hon inte 'behöver' våldta;

” [...] såg grann ut [så hon] behöver knappast med våld knulla” - 14T36

Medan det framkom tydligt att konsensus låg i att övervikt ansågs vara ekvivalent med att vara oattraktiv, kunde ibland faktorer som ålder även användas i en nedlåtande form för att framställa kvinnan som mer skyldig;

”Ja jo, tills det visar sig att din drömkvinna är nybliven pensionär, väger 200 kg [...]” – 6V10 [Till svar på att en annan användare vill bli våldtagen av en kvinna]

Utseende (främst vikt) var även en viktig faktor som användare sökte efter för att bedöma ifall kvinnan var skyldig, eller hur grovt brottet hade varit. Användare uttrycker det här genom kommentarer som;

”Är hon tjock eller inte?” – 14S73

”Det viktiga att veta är om kvinnan var ful och/eller tjock med bildbevis samt vad som hände konkret” – 14P29

”Det enda jag är nyfiken på är om hon är snygg” – 4B16

Hennes status som kriminell blir alltså inte bara kopplat till hennes kroppsform och/eller utseende, utan även ålder. Dessa två faktorer samspelar ofta, någonting som återkommer under nästa tema. Användare förelade även hårdare straff baserat på kvinnans utseende;

”Fetton kan knappt räknas som kvinnor. [...]. Tycker hon borde fått hårdare straff, usch och fy” – 14O19

”Hade denna kvinna tafsat på mig hade jag inte nöjt mig med 5000 i skadestånd [bild]”-1A3

Användare uttryckte även i högre grad en förståelse för att anmäla kvinnliga gärningspersoner ifall de ansågs vara oattraktiva eller överviktiga;

”Måste var ett fatso, svårt att tro att hon blev anmäld om hon såg hyfsad ut” – 13A34

”Det känns ganska relevant att veta hur kvinnan ser ut. Är det en äcklig, fet kärring fattar man ju att han inte gillade avrunkenheten...!” – 13R26

Medan en oförståelse ofta bemötte de fall där kvinnan kunde anses vara attraktiv;

”Är killen sjuk i huvudet? Hon var ju snygg!” – 14K47

”Hade den tjejen suttit i mitt fejs så hade jag varit efterbliven om jag anmälde henne” – 14E31

Användare uttryckte även att de önskade de attraktiva förövarna i fråga som sexpartner i jämförelse med 'oattraktiva' förövare;

"Någon som vet vem kvinnan är? Vill ha hennes nummer. Verkar vara en rolig sak" – **12B27**

"Hon var ju söt, såg inte alls överviktig ut. Jag hade varit överlycklig, [...]" – **14R29**

Det förekom även att användare explicit uttryckte att de ville bli utsatta för ett sexualbrott av de kvinnor som benämndes som 'attraktiva';

"Hade hon sett OK ut hade hon fått våldta mig hårt!" -**6X5**

"Gärningskvinnan är rätt snygg om det är rätt person det har länkats till. Hon får gärna komma och våldta mig när hon kommer ut" – **14S83**

En kvinnlig förövaras utseende påverkar reaktionerna till hennes brott, föreställningar om hennes skyldighet och offrets legitimitet till att anmäla brottet. Attraktiva kvinnor blir mindre skyldiga eller sannolika som brottslingar eftersom; ingen hade nekat deras sexuella anspelningar, de hade inte behövt våldta för att ha sex och ifall de hade begått en våldtäkt bör ett offer skatta sig lycklig över att ha fått ligga med henne. En 'oattraktiv' kvinna däremot ansågs mer skyldig på grund av sitt utseende, mer trolig att begå sexualbrott och användare dömde dem till högre straff än attraktiva kvinnor. Konstruktionen av en 'attraktiv' kvinna var oftast beroende av hennes vikt och ålder, där övervikt och högre ålder oftast bidrog till en negativ konstruktion. Konstruktionen visade sig vara avgörande för användarnas uppfattning om kvinnans skyldighet, gärning och straff och en faktor många sökte innan de bildade en uppfattning om brottet eller offret.

Tidigare teoretiska uppfattningar om utseende i relation till social roll innefattar bland annat *"body/pretty privileg", lookism, erotiskt kapital* och *"double deviancy"*. Det framgår tydligt i trådarna att en kvinnas utseende (både ansiktsdrag och vikt) hade en inverkan på negativa och positiva attribut användare tillskrev gärningspersoner, ett fenomen som Kwan (2010) och Hakim (2010) tidigare har utforskat. En kvinnas *erotiska kapital* kan således sägas ha en inverkan på deras konstruktion som förövare, en kvinna med högt kapital var mer trolig att bli eftersökt som sexpartner och ses som oskyldig till brottet. Även om hon ansågs vara skyldig,

var det många användare som uttryckte en önskan om att komma nära henne fysiskt. En vanlig förväntning av kvinnor baseras på deras utseende, nämligen att de ska vara smala. En användare uttryckte den här förväntningen explicit;

”Fetton kan knappt räknas som kvinnor” – 14019

När en kvinna inte anpassar sig till dessa samhällsliga förväntningar bryter hon mot en oskriven regel, genom att till exempel inte ses som konventionellt attraktiv. När hon sedan även begår en omoralisk handling och bryter mot en skriven regel (sexuallbrott), blir hon därför dubbelt bestraffad. Den här dubbla bestraffningen (*”double deviancy”*) kan ses i det insamlade materialet, en kvinnlig sexförbrytare blir inte bara socialt straffad för att hon har begått ett brott, utan också för att hon har gjort det som en oattraktiv kvinna. *”Lookism”*, *”body/pretty privilegier”*, erotiskt kapital och *”double deviancy”* kan bidra med förståelse till en del av den diskursiva framställningen av den kvinnliga förövaren: utseende.

7.2.1.2 Ålder

Som tidigare nämnt behandlas oftast temat ålder i relation till utseende och ’snygghet’, där en högre ålder oftast medförde en skyldighet till brottet. Ålder kunde till exempel direkt kopplas till ’snygghet’;

”Hon är ju inte ens ful. Man kunde haft förståelse om det var någon tjock ’feminist’, gammal kärring eller annat träsktroll” – 14M55

Men ålder kunde även vara en faktor som påverkade förståelsen till att anmäla ett brott, där en större förståelse för anmälan fanns ifall en äldre kvinna begick ett brott;

”han hade förmodligen inte anmält henne ifall hon var 15 i stället för 58... och bryggan hade blivit en bukkakke-fest⁶” – 1J2

”Varför skulle jag polisanmäla ifall en ung kvinna tafsar på mig?” – 14A37

Besträffningen av de kvinnliga gärningspersonerna kunde också kopplas till ålder, där en yngre ålder medförde en ökad förståelse till varför hon begick ett brott och även uttryck av mildare straff;

⁶ ”a sexual practice in which several men ejaculate on the face of an individual woman” (Collins Dictionary, u.å)

”Tycker hon ska straffas, hon är fan inte 18 år längre” – 4K27

*”Hon är väl fortfarande lite för ung och oerfaren för att inse att hon i egenskap av en (ung och smal) kvinna inte behöver jaga efter männen i vårt samhälle”-
14H27*

Det finns undantag när det kommer till att äldre kvinnor ses som mindre attraktiva, nämligen i diskussionen om MILF:s (*'mother I'd like to fuck'*⁷), där äldre kvinnor anses vara attraktiva och mer välkomnade i trådarna, givet att de fortfarande var smala och 'snygga';

” [...] snacka om jackpot för denna kille både ett 'handjob' och 12 000: - från alla tonårskillars dröm: en MILF!” – 13S67

”Vem tackar nej till en MILF? Skulle inte jag gjort iallafall” – 13R27

”Tills utseendet på GM [gärningsman] är fastställt så vet vi ju inte om det var en dröm... Hon kan ju vara en fläskpadda på 100kg+ och ful som stryk. Men om vi har med en tvättakta MILF att göra så har ju grabben inte alla indianer i kanoten” – 13E24

Äldre kvinnor i allmänhet, och de med psykiska åkommor i synnerhet, var mer ursäktade från sina handlingar på grund av sin ålder eller sjukdom. Dessa kvinnor beskrevs oftare som 'jobbiga', 'excentriska' och 'ofarliga' i stället för ord som tyder på skyldighet eller uppsåt till ett brott. Användare uttryckte även att de inte ansåg att hon bör anmälas för sitt brott på grund av sin ålder eller sjukdom;

”87-åringen är uppenbarligen inte vid sina sinnes fulla bruk så det är bara löjligt med åtal” – 3Y1

”Är hon kanske dement?” – 3E15

”Tanten är tossig, låt henne vara det!” – 3B11

7.2.1.3 Psykiskt tillstånd

⁷ ” a sexually attractive older woman and especially one who has children” (Merriam-Webster, u.å)

En kvinnlig gärningspersons psykiska tillstånd kunde som nämnt ovan ofta kopplas ihop med hennes ålder, men det förekom även kommentarer som pekade på olika psykiska störningar som inte kopplades till ålder, som bipolaritet (**14G35**) och Tourettes sjukdom (**3B10**).

I tidigare genusstudier har olika iterationer av kvinnliga brottsarketyper tagits fram, av bland annat Weare (2013), Peter (2006) och Morrissey (2023). Enligt dessa teoretiska anslag reduceras kvinnliga gärningspersoner ofta till enskilda drag som ligger i linje med hur vi ser på kvinnor i samhället generellt. En kvinnlig gärningsperson kan till exempel demoniseras med hjälp av en könsföreställning om kvinnor som galna, psykiskt labila och oförmögna till att kontrollera sina känslor. Vidare bidrar den könsdiskursen till hur skyldiga vi anser kvinnor vara för sina brott, ifall de agerar vid sina sinnens fulla bruk eller inte. Fenomenet av en ”galen” kvinna återskapas i Flashback-trådarna, oftast genom yttranden som ’psykfall’, ’psyko’ eller ’tokig’;

”Snacka om sjuk i hela huvudet” – 7A22

”Psyko-kärringar” – 6I5

”Psykiskt labil människa” - 11V15

”Psykotisk kvinna” – 11K30

”Såg ut som ett psykfall” – 14J22

Konstruktionerna av ’galna’ kvinnor medför även att de straff som ofta förespråkas för dessa gärningskvinnor är rättspsykiatrisk vård;

”Hon som dömdes är uppenbarligen sjuk och behöver hjälp” – 1M1

”Detta verkar inte vara ett fall för rättssystemet utan psykvården” - 3W5

”psyket nästa station” – 2S22

Narkotikapåverkan eller alkoholproblem uppkom även i relation till framställningen av en kvinnlig gärningspersons sinnestillstånd;

”Meth?” – 5C9

”Missbrukare, kanske hemlös” – 5P11

”Kan vara en sån där tandlös dam som gått på tjack i 45 år [...]” – 9R19

”Excentrisk dam med alkohol-bekymmer” – 3M17

Den roll som en kvinna kan förväntas fylla i dagens samhälle härstammar bland annat från fenomenen ”att doing gender” och hegemonisk femininet, där kön beskrivs som en social konstruktion som i sin tur föreskriver de regler en person förväntas följa givet sitt kön. För att en kvinnlig gärningsperson ska bli begriplig i ett samhälle präglad av restriktiva könsroller konstrueras en kvinna som en person som förlorat kontroll över sitt agerande (genom sjukdomar, narkotikapåverkan eller ”psykiskt instabilitet” till exempel). Det här gör inte bara henne till mindre skyldig, utan även till en person som främst gjort sig skyldig till att inte kunna kontrollera sig själv, någonting som explicit uttrycks av en användare;

”hennes enda brott är att hon är en människa som var full och kåt” - 14I1

Offret i en sådan situation blir inte ett offer för en gärningsperson, utan ett offer för gärningspersonens situation. Genom den kvinnliga konstruktionen av en psykiskt sjuk kriminell kan hon passa in i den feminina förväntningen av att vara passiv, oskyldig och driven av externa faktorer till att begå sina brott. Att konstruera en kvinnlig gärningsperson på detta sätt kan vara ett sätt för ett samhälle att hantera en person som går utanför sina förväntade roller.

7.2.1.4 Femininet som immunitet

Hegemoniskt femininet är den form av femininet som stöttar den hegemoniska maskuliniteten, en hierarki som möjliggörs av mäns överordnande över kvinnor. I ett samhälle där dessa förhållanden råder blir en kvinnlig sexualförbrytaren oxymoron, en omöjlig gestalt. Sexualbrott har länge setts som ett maskulint brott, som ett brott vars motiv härstammar från mäns överordnande av kvinnor, där brottet självt är ett verktyg för att befästa kvinnors underordnande i samhället. När en kvinna då begår ett sådant befast manligt beteende som ett sexualbrott, måste detta konstrueras på ett sådant sätt att det finner en plats i samhällets könsdiskurs. Det här kan göras genom att avskriva dessa kvinnor från skyldighet, genom att till exempel argumentera för att kvinnor endast kan begå en våldtäkt ifall de är fula (vilket även gör dem mindre kvinnliga, och därmed mer benägna att begå sexualbrott) eller att de inte

hade begått dessa brott om det inte vore för sina psykiska problem. Kvinnlighet i sig är så pass antitetiskt för sexualbrott att en persons femininitet ger immunitet mot gärningen;

”Män kan bara bli våldtagna av andra män” – 14X13

’Som kvinna kan du inte våldta’, var ett sentiment som kom till uttryck i det insamlade materialet. De anledningar som gavs berodde ibland på tron om att en cis-kvinna *per definition* inte kan våldta någon annan, eller att sexualbrott var värre när män gjorde det;

”Med det sagt är det fortfarande inte att likställa med en man som med tyngden över en kvinna trycker in den utan lov” – 6C11

”Det var nog en man som identifierade sig som kvinna” – 9G25

Biologiska förklaringar till varför en kvinna inte kan våldta en man förekom, oftast baserat på tron om mannens fysiska överlägsenhet/kvinnans underlägsenhet;

”Han måste väl ha vaknat och sedan gjort motstånd. Hur kunde tjejen vara så stark? Jag tror inte det är en fullbordad våldtäkt” – 14S89

”Hur svårt kan det vara att bara gå förbi henne?” – 3U12

” [...] då män oftast har ett fysiskt övertag och kvinnor kan inte heller våldta” – 11M35

Den rådande framställningen av kvinnliga förövare på Flashback präglas av utseendefixering och förnekelse över att kvinnor begår sexualbrott. Samhällets syn på det kvinnliga offret och den manliga förövaren gör henne till en osynlig förbrytare, som användare på Flashback endast ansågs skyldig för sina brott om hon inte uppfyller samhällets krav på kvinnlighet. Det här går återigen tillbaka till konceptet *”doing gender”* där manligt kodade handlingar skriver om kvinnorna som utför dem så att de passar det könsbundna narrativet. De kvinnliga förövarna kunde även beskrivas med ord som minimerade allvaret i det hon anklagats för, där ord som *”ett problem”* (3F9), *”en plåga”* (3F9) eller *”fräck”* (1U1) kunde användas för att beskriva henne som förövare. Dessa uttryck påverkar inte bara hur den kvinnliga förövaren upplevs, utan även hur brottet framställs i grad av allvarlighet och legitimitet.

7.2.1.5 Sammanfattning

De teman som har identifierats i materialet samspelar ofta, och blir i vissa fall svåra att redovisa i skilda texter. Det är omöjligt att analysera ett tema utan att även väva in ett eller flera andra. Äldre kvinnor sågs i allmänhet som mer skyldiga, men inte om de var snygga eller led av någon form utav sjukdom. Yngre kvinnor sågs i allmänhet som mindre skyldiga, givet att de inte var tjocka eller 'oattraktiva'. 'Snygga' kvinnor sågs i allmänhet som mindre skyldiga, såvida de inte led av en sjukdom som gestaltade dem som "psykiskt ostabila".

Dessa tre faktorer (ålder, utseende, psykiskt tillstånd) samspelar för att förklara och framställa kvinnor som begår sexualbrott enligt den könsdiskurs som förs i samhället. Medan det finns allmänna framställningar av kvinnliga gärningspersoner på Flashback, finns det alltid undantag som kan göra dem mer eller mindre skyldiga till sina brott beroende på utseende, ålder och psykiskt tillstånd. Hur dessa samspelar med varandra kan förklaras med hjälp av till exempel teorierna "doing gender", hegemoniskt femininitet och maskulinitet, "pretty privilege" och "double deviancy".

7.2.2 'Modus Operandi'

Vad gäller själva sexualbrottet kunde materialet delas upp i följande teman; val av offer, tillvägagångssätt och våldtäktskvinnans roll i brottet. Fenomenet av att en kvinna skulle kunna våldta en annan person var även någonting som ofta ifrågasattes, ett tema som återkommer senare i texten.

7.2.2.1 Val av offer

Den framställning av sexualbrott utförda av kvinnor som förekom oftast på Flashback var att främst män utsattes, männen kände endast kvinnan ytligt innan brottet och att männen redan innan brottet skulle befinna sig i en utsatt situation. Relationen till kvinnan kunde vara en ytligt bekant, någon man kände från skolan eller jobbet och en vän till en vän. Den utsatta situationen bestod oftast av att mannen varit medvetslös (av alkohol- eller narkotikapåverkan) eller sovande;

"Kvinnan lägger rohypnol i drinken som hon bjuder en man på, binder mannen och kör sen ett kvastskaf upp i röven på honom." – 6Y4

"Suger när han ligger och sover kanske?" – 6G21

*” [...] påstår han sig blivit utsatt för efter att druckit sig stupfull och däckat” –
14K42*

Det framkom även av materialet att kvinnan oftast agerade ensam, inte valde offer slumpmässigt utan hade sedan innan känt honom eller varit sexuellt intresserad redan innan brottet begicks. Från materialet kunde inte genomgående teman av sexuellt våld inom relationer, sexuellt våld inom familjer eller mellan främlingar urskiljas. Beskrivning av offren var i stora drag frånvarande i den här delen av framställningen, med ett undantag vad gäller deras könsidentitet.

7.2.2.2 Tillvägagångsätt

Hur ett sexualbrott begått av en kvinna skulle se ut återkom även i trådarna, speciellt i tråd 6. De tillvägagångssätt som oftast nämndes var; användning av droger, utnyttjande av en redan medvetslös person (sovande eller full), fastbindning av kroppen, anal penetration samt oral stimulation. Framställningar av överfallsvåldtäkter, bortföring i samband med våldtäkt, gruppvåldtäkter och våldtäkter med starka inslag av fysiskt våld var i stora drag frånvarande. Konsensus låg i att om en kvinna skulle begå ett sexbrott (ett fenomen som ofta ifrågasattes i trådarna) skulle hon inte använda sin egen kropp eller våld för att fysiskt manövrera/oskadliggöra offret, utan i stället externa medel;

”drogar-binder-suger-rider” – 6F17

” [...] knöt fast honom och red honom på sängen” – 6A17

*”Om en kvinna drogar alt. binder fast killen och kör in en dildo i killens arsle” –
6V13*

För att fullborda en våldtäkt hade hon förgripit sig på dem genom anal penetration eller oral stimuli;

”Hur kan en man ens bli våldtagen av en kvinna om det inte skulle röra sig om att stoppa upp saker i röven på killen?” - 14S91

”Suga honom trots att han inte har erektion? Knulla honom i röven med en löspenis eller ett basebollträ?” – 6S44

”Strap-on eller dildo?” – 6H16

”Med ett föremål i röven. Företrädesvis när mannen sover eller i fysiskt underläge på annat sätt” – 6H18

Det förekom även att användare själva beskrev en situation som kan tolkas som ett sexualbrott mot dem, men där de själva uppger att det inte var det. Oftast beskrev dessa scenarion en händelse som involverade vaginal penetration;

”Jag vaknade en gång av att en tjej red mig. Det var inte våldtäkt utan en positiv överraskning. [...]. Hur 'förspelet' gick till har jag ingen aning om, jag frågade inte” – 6R18

”Jag har vaknat av att nån kåt kärring sög min dase. Det är ju tekniskt sett våldtäkt, men det är inget man gnäller över” – 6S45

”Isåfall var det en trevlig våldtäkt” – 6R18

”En kille var på festival, kraftigt berusad tar han sig till sitt tält och lägger sig. Han vaknar av att en kvinna sitter på honom. Kul grej tänkte han men har fått höra av andra att det var våldtäkt” - 6G20

”Kan inte fatta att vi män skulle lida av ett sexuellt övergrepp på samma sätt. [...]. Jag har själv i tonåren blivit 'våldtagen' av en tjej en gång, detta efter jag hade däckat. Kan bara tala för mig själv men vad fan brydde jag mig om det” – 13E22

Att män är ovilliga att identifiera sig som offer eller antyda att de själva varit med om någonting som hade klassats som ett sexualbrott liknar resultaten ur Persson och Rydén's studie från 2021. Deras studie som fokuserade på just manliga offer på Flashback visade att män som berättade om sina upplevelser även där kunde beskriva en situation som hade klassats som ett sexualbrott, men var ovilliga att identifiera sig som offer.

Det framkom tydligt att en våldtäkt på en man involverar anal penetration eller oral stimulation under utsatta omständigheter, om de kraven inte uppfylls konstruerades fallen oftare som ett samlag utan brottsliga implikationer. Dessa framställningar skedde både utav användare som inte diskuterade sina egna upplevelser och hos dem som gjorde det.

Ett återkommande fenomen i trådarna var att brotten beskrevs med ord som trivialiserar situationen, där verkliga brottsfall som sexuellt ofredande beskrevs som att ”klappa på [könsorgan]” ett ”handjob” eller att det ”blev lite för mycket”, tre handlingar som inte faller innanför ramen för ett sexualbrott utan given kontext. Kriminella handlingar av kvinnor kunde även benämnas som ”märkliga”, ”bus” eller ”pinsamt”. Att benämna brott med andra ord än sådana som insinuerar en kriminell handling gör förövaren till en person som inte brutit mot lagen, offret till en person som inte blivit utsatt för ett brott och brottet till en bagatell.

7.2.2.3 Våldtäktskvinnan – omöjlig och eftertraktad

En ifrågasättande ton förekom också bland kommentarerna, med argument som ofta anspelade på en ’fysiskt omöjlighet’ som gör så att kvinnor inte kan våldta män. Oftast innebar den ’omöjligheten’ att kvinnor var för svaga för att manövrera en man;

”En liten smal tjej kan inte våldta en tonårskille som har en sjuttis [alkohol] i blodomloppet. Det är helt otänkbart. Hur skulle det gå till?” – 14A37

”Det går inte att våldta en man, en man kan våldta en annan man då det är våld och överstyrka som används!” – 6W7

Eller att en man som inte vill ha sex inte kan ha sex på grund av utebliven upphetsning;

”Hur fan kan en man egentligen bli våldtagen av en kvinna? Hon kan ju inte in kuken i sig” – 14K45

”En man som begår övergrepp kan ju tvinga sig in i en kvinna, men en kvinna som begår övergrepp är väl beroende av en erigerad penis och om en man inte är upphetsad så blir penis inte erigerad” – 6R17

Det förekom även en annan förklaring till varför inte kvinnor kan våldta män, nämligen att män med vilja alltid kan avbryta en våldtäkt eller fysiskt försvara sig mot kvinnor;

”Är mannen normal kan han lätt avbryta ’våldtäkten’” – 6K18

”Vill han inte få en trevlig avrunkning och bli av med oskulden av en kåt MILF är det väl bara att gå därifrån” – 13M41

”Det är ju för bövelen bara att daska till fruntimret, dra upp kalsongerna och gå därifrån” – 13C18

Användare i olika trådar uttryckte däremot även en önskan om att själva bli utsatta för kvinnliga förövare;

”Kvinna som våldtar en man...? Finns det sådana kvinnor... Varför har jag inte träffat sådana kvinnor nån gång... shit asså... vad glad jag skulle bli” – 6A18

”En flickvän får gärna ha sex med mig när jag sover. Men jag hoppas hon väljer ett bättre tillfälle” – 5K1

”Varför drabbas aldrig jag av dessa överkåta 36-åringar?” – 13X10

”Ja, jag hade definitivt inte polisanmält saken. Jag hade snarare förbannat det faktum att jag var medvetlös” – 14A37

Rädslan för sexualbrott är inte huvudsakligen att en kvinna förgriper sig på en man, utan att en man blir våldtagen ”som andra män våldtar män”. Den vanligaste konstruktionen av en våldtäkt utförd av en kvinna görs på ett sådant sätt som inte involverar hennes kropp, utan ett där hon utövar sexuellt våld som en man hade gjort. Att bli fysiskt övertagen av en kvinna tycks vara omöjligt, därför konstrueras hon som en person som förgriper sig på redan inkapaciterade män. Hon våldtar inte genom att involvera sin egen kropp utan använder olika objekt för att förgripa sig på männen analt. När en kvinna väl använder sin egen kropp, genom till exempel oral stimulation eller vaginal penetration beskrivs detta som en välkommen händelse, och ingenting som män hade bävat för. En ’riktig’ våldtäktskvinna är den kvinna som våldtar som en man. Den här formen av resonemang relaterar tillbaka till det sociologiska fenomenet av att ”doing gender”, där sexualbrott ses som manliga handlingar och måste därför konstrueras på ett sådant sätt att de förblir manliga, även när förövaren är en kvinna. En kvinna som våldtar med hjälp av sin kvinnliga kropp (genom till exempel vaginal penetration) konstrueras således inte som en våldtäktsperson, utan som någonting man själv hade velat uppleva. Judith Butlers ”gender performance” blandar drag av ”doing gender” tillsammans med heteronormativa föreställningar, någonting som kan återses i materialet. Offren som konstrueras för kvinnorna är män, inte andra kvinnor. De kvinnliga gärningspersonerna utför bara vad som anses vara en ”legitim våldtäkt” när de går utanför

ramen för heteronormativa sexuella anspelningar, där hon är dominant och aktiv i sin sexualitet och där hennes feminint kodade kropp inte står i fokus för den sexuella akten. Den kriminella kvinnans ”*gender performance*” blir således en manlig uppvisning av kön.

Konstruktionen av en våldtäkt utförd av en kvinna relaterar till begreppet *homohysteria*, eftersom dessa konstruktioner på Flashback spelar på samhällets rädsla för homosexuell anknytning mellan individer. Att bli våldtagen eller sexuellt utsatt av en kvinna är således inte lika skrämmande, eftersom det fortfarande upprätthåller den heterosexuella hierarkin och hotar inte en mans maskulinitet på samma sätt som en samkönad våldtäkt hade. Det innebär även att en kvinna endast kan begå en våldtäkt (anormal eller omoralisk handling) om hon gör detta på ett sätt som också strider mot den heterosexuella hierarkin. Konceptet hegemonisk maskulinitet vilar även på tron om heteronormativitet, där en man riskerar att förlora sin manlighet om han deltar (eller utsätts för) någonting som kan anses ha homosexuella anknytningar. Den underliggande rädslan för homosexuella anspelningar visas genom det insamlade materialet när den gemensamma konstruktionen av en kvinnlig förövare är en kvinna som våldtar som en man;

”På samma sätt som män våldtar andra män – anal” – 6S46

En användare uttrycker den specifika rädslan för att bli uppfattad som homosexuell efter att ha blivit utsatt för en våldtäkt av en kvinna;

”Hon hade lika gärna kunnat klä av dig naken, kört upp alla föremål hon hittar i huset i röven på dig och filmat/tagit kort. Skrivit lite undertext ’böggjäveln gillar det i röven’ eller liknande. Sedan postas det på Flashback och olika ställen på nätet så att kompisar och arbetskamrater ser dem” – 6I5

Det finns ett starkt tema av ’homohysteria’ i materialet, någonting som hade kunnat kräva en egen studie i sig.

7.2.2.4 Sammanfattning

Huvudsakligen framställdes kvinnor som otänkbara förövare, men i de situationer där ett brott kunde framställas gjordes detta ofta genom att en man utnyttjats i en utsatt situation och blivit analt penetrerad eller oralt stimulerad av en kvinna. Användare kunde även framställa dessa

brott som någonting de själva hade velat vara med om. Rädslan för att bli utsatt för ett sexualbrott var relaterad till en rädsla att uppfattas som homosexuell, eller att bli utsatt för någonting som hade kunnat anspela på homosexualitet. Fysiskt våld, gruppvåldtäkter eller överfallsvåldtäkter var inte teman som återkom, framställningen om män som strukturellt utsatts för kvinnor eller sexuellt våld som en form utav maktutövning förekom inte.

7.3 Flashback som domstol

Materialet som samlades in från Flashback visade även på en benägenhet att döma kvinnor till olika straff, debattera ifall de var skyldiga eller inte och varför de har begått brottet.

7.3.1 Straff och sympati

En reaktion som uppkom i majoriteten av trådarna var att kvinnan i fråga inte skulle straffas, att det var synd om henne eller att hennes liv hade blivit förstört av anmälan/domen/anklagelsen;

”Helt åt helvete att tjejen ska få fängelse för detta. [...]. Tycker oerhört synd om tjejen.” – 14M32

”Stackars flicka. Drygt ett år i fängelse” – 14S78

”Men den stackars tjejen, blir lurad av hennes så kallade vänner. Hennes liv är förstört medan killarna lever gott på att ha sabbat hennes liv” – 14A40

”Hela storyn är ett jävla skämt. [...] Jag hoppas på [...] att tjejen går så hel ut som möjligt ur detta.” – 14B47

Att uttrycka sig om att de kvinnor som sägs ha begått dessa brott inte ska straffas, att de har fått för hårda straff eller att man tycker synd om henne går i linje med tidigare redovisning av hur bland annat våra könsförväntningar påverkar hur vi tolkar människors handlingar. Utifrån teorierna om ”doing gender” och hegemoniskt femininet blir en kvinna svår att förklara och passa in i samhället när hon begår sexualbrott, det är därmed lättast att förklara henne som en icke-förbrytare.

7.3.1.1 Motreaktioner

Däremot förekom det även motreaktioner till de som förespråkade lägre straff eller bedömde henne vara ett offer i situationen. En gemensamt tankefigur spreds genom trådarna; hade gärningspersonen varit man hade reaktionerna sett annorlunda ut;

”Om det var en man skulle han vara häktad” – 3H9

*”Det är uppenbart att kvinnor inte faller under samma lagar som män gör!” –
1K1*

”Hur skulle straffet se ut om en man gjort liknande mot en tonårstjej?” – 13T1

”Det milda straffet får hon för att hon är kvinna” – 14B39

Upplevelsen av att kvinnor fick för låga straff för sina brott på grund av sitt kön återkom i materialet, där användare ofta uttryckte frustration över hur låga straff som tilldelades kvinnorna. Det fyndet går i linje med en tidigare redovisad studie (Zack, Lang & Dirks, 2018) där de även kunde hitta ett liknande mönster i sitt material. Även om Zack, Lang och Dirks studie fokuserade på kvinnor som hade förgripit sig på barn finns det likheter i att det är just gärningspersonernas kön (och inte till exempel själva brottet) som anges vara anledningen bakom varför de har fått lägre straff.

Vidare förekom det motreaktioner på många gemensamma konstruktioner i forumet, ibland kunde kommentarer noteras som påpekade att män också kan bli våldtagna, eller att kvinnors utseende inte är relevant för brottet. Dessa reaktioner dök däremot upp i relation till befintliga kommentarer, och inte som en konstruktion av brottet eller gärningspersonen sig självt. Det är alltså inte homogent vad gäller åsikter kring kvinnornas skyldighet eller straff, utan det finns även användare som väljer att framställa kvinnorna som skyldiga.

7.3.3 Sammanfattning

Gemensamt för större delen av trådarna var att användare uttryckte sympati för gärningskvinnan, de tyckte att det straff hon tilldelats var för högt och att en anmälan inte borde ha gjorts. De motiv som tillskrevs brotten byggde i stor del på utomstående faktorer eller konflikter, användare menade även att kvinnan hade blivit anmäld för sitt brott på grund av en missuppfattning och att hon egentligen inte gjort sig skyldig till ett brott. Det är dock viktigt att nämna att diskussionen kring kvinnans motiv i stor del utelämnades i konstruktionerna. Parallellt med den gemensamma konstruktionen av gärningskvinnan, brottet

och reaktionerna fördes även en mindre diskussion kring omvända könsroller och hur diskussionen hade sett annorlunda ut ifall gärningspersonen var en man. Det finns alltså en grad av medvetandehet vad gäller könets påverkan på brottskonstruktionen och hur en diskussion förs kring gärningspersonen. Konstruktionen av en gärningskvinna som en icke-förbrytare går tillbaka till teorin om att ”doing gender” och hegemonisk femininet, där sexualbrott i synnerhet har setts som en manlig handling och passar därför inte in i vår samhällseliga konstruktion av en kvinna. Det förefaller därmed vara mer i linje med samhällets kvinnobild att helt enkelt inte konstruera henne som en förbrytare, utan som ett offer. Att kvinnor ses som individer som inte kan göra fel, ska tyckas synd om och inte heller har ett inneboende sexuellt driv påverkar hur vi konstruerar dem som förbrytare. Den konstruktionen av kvinnor i samhället kan förklaras med bland annat ”gender performance”, ”doing gender” och hegemonisk femininet. Dessa teorier beskriver tillsammans hur våra könsförväntningar och konstruktioner av kvinnor såväl som kriminella handlingar i relation till kön påverkar hur vi ser på de olika könen i brottsliga situationer.

9 Slutsatser

De kvinnliga förövarna som diskuterades på Flashback i relation till sexualbrott beskrevs i fysiska såväl som psykiska dimensioner. En kvinna som var äldre, ’ful’ eller tjock framställdes som en förövare medan en ’snygg’, ung och smal kvinna framställdes som en sexpartner eller ett offer. Kvinnorna beskrevs ofta som dysfunktionella individer med drogproblematik eller psykiska störningar. Däremot förekom det även att kvinnliga gärningspersoner blev ursäktade på grund av till exempel sin ålder eller psykiska tillstånd, ofta då i kombination med att de ansågs vara attraktiva. De gemensamma dragen för de mest frekventa beskrivningarna av de kvinnliga sexualförbrytarna var att anledningen bakom deras gärningar och framställning låg på *individnivå*. Systematiska könstrukturer, makt eller andra strukturella anledningar bakom brotten eller kvinnornas agerande saknades i diskussionerna. Kvinnor ansågs även vara mer skyldiga till ett brott ifall de var attraktiva, unga eller smala. Att anmäla en våldtäkt och benämnas som ett offer ansågs vara mer rimligt när gärningspersonen är oattraktiv.

Sexualbrott begådda av kvinnor följde en tydlig och genomgående konstruktion; *om* en kvinna skulle begå ett sexualbrott (vilket i sig var någonting som ifrågasattes av användare)

skulle det ske utan våld och som ett utnyttjande av en situation eller genom manipulation. En kvinnlig gärningsperson kunde även tänkas använda sig av narkotika, alkohol eller andra utomstående redskap för att fysiskt lamslå sina offer, där en våldtäkt ofta fullbordas genom anal penetration eller oral stimulation. Övrigt våld, som slag, nedvärdering eller fysiska skador på kroppen fanns inte med in konstruktionerna. När en kvinna beskrivs ha utfört en vaginal våldtäkt, görs detta i termer av en trevlig upplevelse eller en "trevlig våldtäkt".

Reaktionerna till kvinnor som sexualförbrytare varierade mellan uttryck av sympati och beklaganden över att de blivit straffade, till dubbelmoral över att de blivit dömda mer mildt på grund av sitt kön. Straff som rättspsykiatri eller vård förekom även som förslag.

10 Avslutande diskussion

Studiens resultat gick i linje med tidigare etablerad feministisk teori, både vad gäller synen på kvinnor som passiva i sin sexualitet och som underordnade män. På en samhällelig nivå går det att resonera kring resultatens plats i ett patriarkalt samhälle och de kvinnliga brottskonstruktionernas betydelse för offer, återupprättelse och lagföring. Om kvinnor alltid ses som offer för män, speciellt vad gäller sexualbrott, blir samkönade sexualbrott undgängligt likaså. I det insamlade materialet förekom enstaka kommentarer om kvinnor som förgrep sig på andra kvinnor, ett område som hade krävt ytterligare forskning. Konstruktionen av hur kvinnor begår sexualbrott riskerar även att påverka hur vi som samhälle ser på och värderar sexuellt våld i relationer. Frågan om sexualitet och samtycke i en etablerad sexuell relation är redan ett ämne med många gråzoner och tabun, om en man sedan utsätts av sin kvinnliga partner läggs ytterligare ett element till som försvårar hans chans till återupprättelse. Kvinnan som offer eller mindre skyldig till brott på grund av sitt kön kan tänkas vara överförbart till andra former av brott likaså, eftersom kvinnlighet som koncept och social ram inte är exklusivt för sexualbrott.

Temat som kom upp under uppsatsen gång, som ålder eller rädslan för homosexuella anspelningar hade varit områden som kräver mer forskning i relation till sexualbrott utförda av kvinnor. Att ålder kan ses som en förmildrande och försvårande faktor var någonting som jag inte förväntade mig skulle dyka upp i materialet, och just den diskrepansen hade varit mycket intressant att bygga vidare på. En annan dikotomi som oförväntad dök upp var att

användare både uttryckte att kvinnliga gärningspersoner inte fanns, men att de även själva ville bli utsatta för dem. Om detta beror på en oförståelse för vad ett sexualbrott är och kan orsaka för skador för en person, eller om det handlar om en sexualisering av kvinnor tåls att undersökas vidare.

Studier som omfattar kvinnliga förövare gör oftast det i kontexten av specifika fall, andra brott än sexualbrott eller där offren är barn. Mer forskning vad gäller utseende och attraktion till kvinnliga förövare hade hjälpt ge en mer generaliserbar bild av vad som räknas som attraktivt och i vilken utsträckning det påverkar konstruktionen av ett sexualbrott och en kvinnas skyldighet. Andra online-forum, andra könstillhörigheter bortom män och kvinnor såväl som samkönade sexualbrott är även outforskade områden som hade fördjupat innebörden av resultaten i den här studien.

Litteraturförteckning

Andreasen Brandt, M. (2021). 'Rapeable' and 'unrapeable' women: the portrayal of sexual violence in Internet memes about #MeToo'. *JOURNAL OF GENDER STUDIES* 30 (1), 102–113 DOI: 10.1080/09589236.2020.1833185

Bashonga, R & Khuzwayo, Z. (2017). ' "This thing of the victim has to prove that the perpetrator intended to assault is kak!": Social media responses to sexual violence on South African university campuses'. *Agenda*, 31 (3–4), 35–49. DOI: 10.1080/10130950.2017.1394636

Bergman Nedergaard, T., & Skoglund, L. (2016). "Sluta klaga, du fick ju knulla".

[Kandidatsuppsats, Lunds universitet]. Lund University publications.

<https://lup.lub.lu.se/luur/download?func=downloadFile&recordId=8878901&fileId=8878906>

Berger, P. L. & Luckmann, T. (2011). *The social construction of reality a treatise in the sociology of knowledge*. Open Road Integrated Media.

Bitsch, A. (2019). 'The Geography of Rape: Shaming Narratives in Norwegian Rape Cases'. *Signs: Journal of Women in Culture and Society*, 44 (4), 857–1058. DOI: 10.1086/702032

Bogen, K.W., Bleiweiss, K.K., Leach, N.R., & Orchowski, L.M. (2021). '#MeToo: Disclosure and Response to Sexual Victimization on Twitter'. *Journal of Interpersonal violence*, 36 (17–18), 8257–8288. DOI: 10.1177/0886260519851211

Boréus, K., & Bergström, G. (Red.). (2019). *Textens mening och makt*. Studentlitteratur.

Brottsförebyggande rådet. (2023). *Gärningspersonens kön, ålder och relation till den utsatta - vid misshandel, hot, sexualbrott och personrån*. 5/2023.

https://bra.se/download/18.dc39c22188bd8dfed56408d/1692688512728/2023_Garningsperso_nens_kon,_alder_och_relation_till_den_utsatta.pdf

Bryman, A. (2018). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Liber.

Butler, J. (1990). *Gender Trouble*. Routledge.

Cambridge Dictionary. (u.å.). White trash. I *Cambridge Dictionary*. Hämtad 2023, 29 december från: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/white-trash>

Carrabine, E., Cox, A., Cox, P., Crowhurst, I., Di Ronco, A., Fussey, P., Sergi, A., South, N., Thiel, D., & Turton, J. (2020). *Criminology- A sociological introduction (4th edition)*. Routledge.

Christensen, L.S. (2017). 'The New Portrayal of Female Child Sexual Offenders in the Print Media: A Qualitative Content Analysis'. *Sexuality & Culture* 22, 176–189. DOI: 10.1007/s12119-017-9459-1

Collins Dictionary. (u.å.). Bukkakke. I *Collins Dictionary*. Hämtad 2023, 20 december från: <https://www.collinsdictionary.com/dictionary/english/bukkake>

Connell, R.W., & Messerschmidt, J.W. (2005). 'Hegemonic Masculinity: Rethinking the Concept'. *Gender & Society*, 19, 829–859. DOI: 10.1177/0891243205278639

DiBennardo, R.A. (2018). 'Ideal Victims and Monstrous Offenders: How the News Media Represent Sexual Predators'. *Socius: Sociological Research for a Dynamic World*, 4. DOI: 10.1177/2378023118802512

Egidius, H. (u.å.). Social konstruktion. I *Psykologilexikon*. Natur & Kultur. Hämtad 2023, 20 december från:

<https://www.psykologiguident.se/psykologilexikon/?Lookup=social+konstruktionm>

En genusvetenskaplig textanalys om hur manliga våldtäktsutsatta diskuteras på Flashback. [Kandidatuppsats, Lunds universitet]. Lund University Publications.

<https://lup.lub.lu.se/luur/download?func=downloadFile&recordId=8878901&fileId=8878906>

Flashback. (u.å.). *Om Flashback*. Hämtad 2023-11-10 från:

<https://www.Flashback.org/kontakt>

- Landström, S. (Red.). (2021). *Handbok i rättspsykologi*. Liber.
- Lätth, J. (2021). *Sexualbrottets psykologi – bedömning, bemötande, behandling*. Gothia Kompetens.
- Hakim, C. (2010). Erotic capital. *European Sociological Review*, 26 (5), s. 499–518. DOI: 10.1093/esr/jcq014
- Hayes, S & Carpenter, B. (2013). 'Social moralities and discursive constructions of female sex offenders'. *Sexualities*, 16 (1–2), 159–179.
- Heidensohn, F. (1968). The Deviance of Women: A Critique and an Enquiry. *The British Journal of Sociology*, 19 (2), 160–175. DOI: 10.1177/09579265211048726
- Javaid, A. (2015). 'The dark side of men: The nature of masculinity and its uneasy relationship with male rape'. *The Journal of Men's Studies*, 23 (3), 271–292. DOI: 10.1177/1060826515600656
- Javaid, A. (2018). 'Male rape, masculinities, and sexualities'. *International Journal of Law, Crime and Justice*, 52, 199. <https://www.proquest.com/scholarly-journals/male-rape-masculinities-sexualities/docview/2083809324/se-2?accountid=11162>
- Kozinets, R.V. (2010). *Netnography: Doing ethnographic Research Online*. London: Sage.
- Kramer, S. (2015). 'Surfacing (im)possible victims: a critical review of the role of gender, sexuality and power in constructing the conditions of possibility for South African victims of female sex crimes'. *Sexualities*, 18 (3), 346–372. DOI: 10.1177/1363460714544808
- Kwan, S. (2010). Navigating Public Spaces: Gender, Race, and Body Privilege in Everyday Life. *Feminist Formations*, 22 (2), s. 144–166. <https://www.proquest.com/scholarly-journals/navigating-public-spaces-gender-race-body/docview/822737846/se-2>
- Lindqvist, L. (2017). *The Woman Was Raped: A Critical Discourse Analysis of Swedish News Media Coverage of Rape and Sexual Assault*. [Masteruppsats, Lunds universitet]. Lund University Publications. <https://www.lunduniversity.lu.se/lup/publication/8933687>

McAlinden, A.M. (2014). 'Deconstructing Victim and Offender Identities in Discourses on Child Sexual Abuse'. *British Journal of Criminology*, 54 (2), 180–198. DOI: 10.1093/bjc/azt070

McCormack, M., & Andersen, E. (2014). Homohysteria: Definitions, Context and Intersectionality. *Sex Roles* 71(3–4):152–158. DOI: 10.1007/s11199-014-0401-9

Merriam-Webster. (u.å.). MILF. I *Merriam-Webster*. Hämtad 2023, december 20 från <https://www.merriam-webster.com/dictionary/MILF>

Morrissey, B. (2023). 'Sad, Bad or Mad: The Denial of Agency to Women Who Kill'. *The Emerald International Handbook of Feminist Perspectives on Women's Acts of Violence*, 361–375. doi:10.1108/978-1-80382-255-620231024

Oxford Reference. (u.å.). Lookism. I *Oxford Reference*. Hämtad 2023, 20 november från: <https://www.oxfordreference.com/display/10.1093/oi/authority.20110803100114487>

Oxford Reference. (u.å.). Social constructionism. I *Oxford Reference*. Hämtad 2023, 20 november från: <https://www.oxfordreference.com/view/10.1093/oi/authority.20110803100515181>

Pace, L.A. & Livingston, M.M. (2005). Protecting human subjects in internet research. *International Journal of Business ethics and Organization studies*, 10 (1), s. 35 – 41. http://ejbo.jyu.fi/pdf/ejbo_vol10_no1_pages_35-41.pdf

Persson, M., & Rydén, L. (2021). "TS är man och män kan inte våldtas utav en kvinna": En diskurspsykologisk analys om konstruktioner av manliga offer för sexuella övergrepp på internetforum. [Kandidatuppsats, Högskolan i Gävle]. Diva – Portal. <https://www.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A1573644&dswid=-1085>

Peter, T. (2006). 'Mad, Bad, or Victim? Making Sense of Mother–Daughter Sexual Abuse'. *Feminist Criminology*, 1 (4), 283-302. DOI: 10.1177/1557085106292779

Potter, G.W., & Kappeler, V.E. (1998). *Constructing Crime: Perspectives on Making News and Social Problems*. Waveland Press.

Prop. 1983/84:105. *om ändring i brottsbalken m.m. (sexualbrotten)*.

<https://lagen.nu/prop/1983/84:105#S6>

Puchner, L & Markowitz, L. (2022). 'Sexism in Facebook discourse about clergy misconduct'. *Discourse & Society*, 33 (1), 74–88

Sandberg, L. (2013). 'It was entirely his fault': constructing white masculinities and the Haga Man assaults in Umeå, Sweden 1998 – 2006'. *Gender, Place and Culture*, 20 (2), 178–194.
DOI: 10.1080/0966369X.2012.674931

Schippers, M. (2007). 'Recovering the Feminine Other: Masculinity, Femininity, and Gender Hegemony'. *Springer*, 36 (1), 85–102.

SFS 1864:11. *Strafflagen*. https://www.lagboken.se/Lagboken/start/ordning-och-sakerhet/polislag-1984387/d_3276104-straflag-1864

SFS 1962:700. *Brottsbalken*. <https://lagen.nu/1962:700#K6>

Shoham, E. (2009). 'Reconstructing the Narrative of Rape in the Kibbutz by the Israeli Press'. *International Journal of Conflict and Violence*, 3 (2), 220–229.

<https://www.proquest.com/scholarly-journals/reconstructing-narrative-rape-kibbutz-israeli/docview/743052615/se-2?accountid=11162>

Svensk ordlista. (u.å.). Cisperson. I *Svensk ordbok*. Hämtad 2023, 10 november från: <https://svenska.se/so/?id=111847>

Svensk ordlista. (u.å.). Hashtag. I *Svensk ordbok*. Hämtad 2023, 13 november från: <https://svenska.se/tre/?sok=hashtag&pz=1>

Svensk ordlista. (u.å.). Meme. I *Svensk ordbok*. Hämtad 2023, 10 november från: <https://svenska.se/so/?id=150975&pz=7>

Svenska Akademiens Ordlista. (u.å.). Nättroll. I *Svenska Akademiens ordlista*. Hämtad 2023, 10 november från: <https://svenska.se/saol/?sok=n%C3%A4ttroll&pz=1>

Velásquez, D., Medina, S., Yamada, G., Lavado, P., Nunez-del-Prado, M., Alatrística-Salas, H., & Morzán, J. (2020). 'I read the news today, oh boy: The effect of crime news coverage on crime perception'. *World Development*, 136, 1. DOI: 10.1016/j.worlddev.2020.105111

Wang, Y.W. (2011). 'Voices from the margin: A case study of a rural lesbian's experience with woman-to-woman sexual violence'. *Journal of Lesbian Studies*, 15 (2), 166–175. DOI: 10.1080/10894160.2011.521099

Weare, S. (2013). "The mad", "the bad", "the victim": gendered constructions of women who kill within the criminal justice system. *Laws*, 2(3), 337-361. DOI: 10.3390/laws2030337

West, C., & Zimmerman, D.H. (1987). Doing gender. *Gender and Society*, 1 (2), s. 125–151. <http://www.jstor.org/stable/189945>

Winther Jørgensen, M. & Phillips, L. (2020). *Diskursanalys som teori och metod*. Studentlitteratur.

Zack, E., Lang, J. T., & Dirks, D. (2018). "it must be great being female pedophile!": the nature of public perceptions about female teacher sex offenders'. *Crime Media Culture*, 14 (1), 61–80.